2010 | DE TIJD. | 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, be... Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; buitensteden ƒ6,00; franko door het geheele Rijk. ...en, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau COURANT.

VRIJDAG, 2 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 December.

...en heeft de Tweede Kamer hare beraadslagingen ...begrooting van Binnenlandsche Zaken voortgezet. ...3e afdeeling dringt de heer Storm van 's Gra-... op nieuw aan op de spoedige, des noods par-...erziening van de wet op de nationale militie. ...r Gevers, die dat gevoelen deelt, verlangt tevens ...iening der wet op de schutterijen. In der daad ...oot deel onzer schutterijen is in eenen ellendigen ...nd, en buiten staat om in een oogenblik van ge-...nige dienst te doen. De heer Mackay ondersteunt ...ening van beide sprekers. Daarna grijpt de heer ...elpenninck van der Oye de gelegenheid aan, om ... te maken, dat tijdens zijn ministerie door hem ...orstel van wet op de schutterijen was ontworpen, ...chter ten gevolge van zijne aftreding niet is voor-...gen. Ook hij wenscht dat in deze aangelegenheid ... worde voorzien. — De minister van Binnenland-...Zaken zegt ten antwoord: dat zijns inziens de wet ... militie die der schutterijen moet voorafgaan; dat ... partiëele wet op de militie in gereedheid is, en ...in die voordragt veel van de wet van 1817 kan ...uden blijven, maar dat zij, om art. 181 en 186 ... Grondwet, ook vele veranderingen zal moeten on-...an.

... de 4e afdeeling drukt de heer Godefroi op de ...e eener grondwettige Staatsregeling. De bouw-...en door de kommissie verzameld moeten het ont-...pen dezer wet gemakkelijk hebben gemaakt. De ...en Sloet tot Oldhuis, Mackay, Wintgens en van ...ell spreken in gelijken geest. De minister betuigt ...hij het onderwerp heeft bestudeerd en is niet ...emd aan het denkbeeld om de in gereedheid zijnde ...werpen in den Raad van State te brengen. De heer ...rbecke, die in het algemeen niet voor partiëele ...beteringen gestemd is, hetgeen ons leed doet, want ...rin is de kortste en zekerste weg, om tot eene goede wet-...ng te komen, de heer Thorbecke deelt meê wat ... als minister ten deze gedaan heeft, maar verhin-...d is geworden in te voeren door zijne aftreding.

... het art. van de rijks-veeartsenij-school berigt de mi-... dat de proeven met de inenting van het vee ge-... nog niet zijn afgeloopen. Zoodra zij het zullen ... zal aan den uitslag openbaarheid worden gegeven. ... Waterstaat en Publieke Werken is langduriger be-...slaagd. Vele sprekers vereenigen zich met den heer ... der Veen, die het nut der openbare werken aan-... Hij wenscht de verzekering te ontvangen, dat ...kanaal van Assen en Groningen door het gouverne-...nt zal worden bevorderd. De heeren Luijben, — deze ... zelfs tweemaal daarover het woord gehad — Jespers, ... en Beens dringen aan op het Noord-Brabantsch ...waterings-kanaal.

...e heer van Nispen hoopt dat het in toepassing ge-...te beginsel van schadevergoeding voor gronden in ...belang der waterleiding afgenomen of verdwenen, ...elders dan in Overijssel zal worden geapliceerd. ... begeert hij splitsing van art. 70, 72, 75 en 80. ...welk verlangen hij onder anderen wordt gesteund ... den heer van Bosse, die evenwel voorleden jaar ...s zijn ministerie geen bezwaar had gemaakt tegen ...dergelijke zamentrekking van posten. Die splitsing ... overigens ook nog gevraagd door den heer Storm ...s Gravensande; terwijl de heer Mackay zijne goed-...ing te kennen geeft over hetgeen tot de vorming ... nieuwe Merwede gedaan is. Waarna de heer van ...ein zijne meening in eene vorige zitting geuit, ...elijk tempert, en zich bereid verklaart openbare ...ken en zelfs het kanaal van Assen naar Groningen ...het Noord-Brabantsche uitwateringskanaal te onder-...men, onder twee voorwaarden, 1°. dat het openbaar ...ublijkt; 2°. dat de schatkist niet door afschaffing ... belastingen verzwakt worde, waardoor de uitgaven ... groote openbare werken zonden gemis worden.

...ndelijk heeft de heer Hoffman bezwaar tegen de ...genomen afdamming in de nabijheid van Gouda. ...heer de Braauw deelt dat bezwaar en ontwikkelt ...nader door aan te wijzen hoe de steenbakkers door vermelde afdamming beroofd zouden worden van de slijkstof, de klei der rivier, die de grondstof van hun bedrijf uitmaakt, waarvan duizenden leven. Hij stelt dus voor het 1/5 der som voorloopig van de begrooting af te laten, opdat inmiddels deze zaak nader kunne worden overwogen. De minister intusschen verzekert, dat de zaak voor de uitvoering nog eens zal worden onderzocht, waarna de Kamer het amendement met 58 tegen 6 stemmen heeft verworpen.

De minister heeft overigens de gevraagde splitsing niet wenschelijk geacht; gewaarschuwd, dat geene uitbreiding kan worden gegeven aan het door den heer van Nispen ter sprake gebragte beginsel van schadevergoeding; en eindelijk in de verte de hoop gegeven dat het kanaal van Assen en het uitwaterings-kanaal door de regering zullen worden behartigd, maar daarbij gevoegd, dat het plan van 't uitwaterings-kanaal nader onderzocht zal moeten worden, welk nader onderzoek de zaak zelve wel *ad calendas græcas* kon doen uitstellen.

De Kamer is gisteren alzoo gevorderd tot art. 70. Heden zal zij hare beraadslagingen voortzetten te beginnen met art. 71. Maar vooraf zal zij zich bezig houden met het opmaken van eene lijst van kandidaten voor de Rekenkamer.

Men leest in den *Courrier de la Meuse* het volgende.

»De quæstie van het *Nieuwenhof* is op eene vreedzame wijze opgelost. Het gemeentebestuur heeft een gedwongen aftogt geblazen. De stem der rede is verhoord geworden, de meening der deputatie van de Provinciale Staten is overheerschend geweest; het terrein is zonder slag of stoot verlaten, nadat men in lange verwarde verslagen, die getuigden van de verlegenheid van hen, die ze hebben voorgelezen, getracht had zich zoo veel doenlijk te regtvaardigen en te doen begrijpen, dat het voorzigtiger was de oplossing der door den raad van burgemeester en wethouders geopperde bezwaren uit te stellen, tot aan de wet, regelende den publieken onderstand. De demissie door den heer Tripels genomen als sekretaris-ontvanger van het *Nieuwenhof*, alsmede zijne vervanging door den heer Clement, zijn *zoo veel als noodig was* door den raad bekrachtigd, eene bekrachtiging, die niet gevraagd is geworden, die de wet niet eischt, en die de administrateuren kunnen missen, gelijk zij ongetwijfeld zullen bewijzen. Men heeft gezien dat de heer burgemeester de gelegenheid heeft aangegrepen, om zich wegens het verwijt te regtvaardigen dat hem is gedaan, van zich ontijdig te hebben willen mengen in de zaken der onafhankelijke liefdegestichten en om zijn gezag er in te doen gelden, valsch en ongegrond de geruchten verklarende, die te dier zake verspreid zijn. Wij hechten gaarne geloof aan de opregtheid van die overheid, maar is men wel zeker dat zij, die hem tot dien stap hebben verleid, en misschien hopen hem den een of anderen dag de medaille van het gezag te ontfutselen, niet door zijne handen de kastanjes uit het vuur hebben willen halen?"

Wij hebben in onze berigten melding gemaakt van de moorddadige exekutie op last van den Russischen Czaar ten uitvoer gelegd, aan zes Poolsche soldaten bij Ruslands legermagt in Moldavië dienende, omdat zij bezwaar vonden om onder de vanen van den autokraat te strijden voor het orthodoxe geloof der schismatieke kerk. Thans vinden wij in de *Chatellerandais*, omtrent dit bloedig feit de volgende opmerkingen:

»Nog heeft Sint Mauritius wapenbroeders, om met hem het hoofd te bieden aan een anderen Maximiliaan en sedert het Thebaansche legioen 't welk zich als een eenig man liet ter dood brengen liever dan te offeren aan de valsche goden, hebben wij niets grooter of schooner begroet dan deze martelaren van Polen, die zich bereid getoond hebben den dood voor het Katholicismus te ondergaan, toen zij gedwongen werden te strijden voor het geloof van den Czaar.

»Welligt zegt men: een soldaat onder de wapenen mag niet redeneren, en het is hem verboden met zijne bevelhebbers te twisten over de regtmatigheid van den strijd, waartoe hij uitgezonden wordt en waarvan de verantwoording alleen neerkomt op zijne lastgevers. Wij stemmen dit toe wanneer het geldt de verdediging des vaderlands, wanneer slechts de gewone quæstien der nationaliteit ter sprake zijn gebragt, of wanneer alleen de bevrediging van roem en eerzucht in het spel is, doch waarbij het geweten niet openlijk in zijne regten wordt aangetast en geschonden. In de zoo even genoemde gevallen kennen wij geen voorbeeld, dat Polen voor het gevaar is teruggedeinsd, en zijn bloed, dat over alle slagvelden gestroomd heeft, spreekt glorierijk van zijn trouw en van zijn moed. Maar er komt een tijd dat het gezag niets anders is dan despotismus en de gehoorzaamheid onuitsprekelijke lafhartigheid.

»Voor den soldaat even goed als voor den burger zijn er eeuwige wetten, die boven alle andere wetten staan, uitgevaardigd door menschen, en als die hoogste wetten door een geweldadig gezag miskend worden, dan is men verpligt er op te antwoorden in den toon der verontwaardiging van het geschokt geweten, gelijk het ons geleerd is, door de apostelen: *Melius est obediere Deo quam homines* 't Is beter God te gehoorzamen dan de menschen. Een tyran die geen anderen regel voor zijn gedrag kent, dan eene grenzelooze eerzucht en een breidelloozen hoogmoed verdient meer dan iemand, dat het christelijk onafhankelijk gemoed van de dappersten zijner soldaten hem deze les geeft. Hij, die zoo vol verwatenheid zich aanstelt als de heer en meester zijner volken en eene onderwerping eischt aan zijn persoon, die men alleen mag geven aan God, moet in dit oogenblik wel ontwaren, dat er andere hindernissen door hem moeten worden overwonnen dan vijandelijke legers, en dat hij gedwongen is zich te buigen voor het Katholiek Geloof, dat eenmaal in de tijden der vervolging, de Romeinsche Keizers heeft doen sidderen. Deze geloofsbelijdenis door het bloed der jongste martelaren op nieuw bezegeld, is voor den Czaar een afdoend bewijs, dat zijn orthodoxie niemand kan opgelegd worden, zelfs niet aan zijne onderdanen, daar de afstammelingen van Sobieski, die eenmaal Europa gered hebben van de Muzelmansche barbaarschheid, thans minder vrees koesteren voor den standaard van den profeet, dan voor het bezoedelde vaandel van den schismatieken vervolger.

»En waarom? omdat de halve maan verbleekt van licht en met reeds meer dan over de helft ingekrompen hoornen, voor de wereld niet meer het zinteeken is van een gevaarlijk fanatismus, en thans wel verre van te dreigen Europa tot een kerkhof te zullen maken, het zwaard zijner zonen te hulp roept, om haar bestaan te verdedigen. Omdat de halve maan, uit zwakheid of onmagt, 't doet niets ter zake, zich neigt tot de godsdienstvrijheid verwachtende het oogenblik dat zij voor altoos zal ondergaan voor het kruis van Jezus Christus; omdat de onwetendheid en de onteerende zeden, die haar ten tijde harer overwinningen kenmerkten, van lieverlede verdwijnen voor de christelijke beschaving, die meer en meer het herboren wordende Oosten bemagtigt, terwijl daarentegen het verminkte kruis van Rusland, ons voor de Katholieke eenheid en de liefde des Evangelie's, slechts in bloedige trekken den hoogmoed en de dwingelandij vertoont. In de ketterij van een autokraat die zich heeft opgeworpen als opperpriester is slechts ellende en vervolging. Wat men daar vindt is het geweld in plaats van het christelijk denkbeeld, en de slavernij voor de vrijheid, de kracht in plaats van het geloof, de mensch in de plaats van God. En ziedaar waarom wij met geestdrift en in tranen die martelaars bewonderen, welke strijden dorsten tegen de aanmatigingen van een trotschen barbaarschen en onverbiddelijken despoot, die slechts een oogenblik afwacht om Europa te maken tot een speelbal zijner luimen, en om in ketenen en achter grendelen den kreet te smoren van het geweten, den laatsten kreet der beschaving.

»Eere dan aan Polen! Een afgeknotte boomstronk die nog zulke levenssappen verborgen houdt zal zeker nieuwe takken uitschieten en zich sieren met jeugdig groen. Een volk dat zulke soldaten kweekt heeft regt op eene eereplaats onder de natien der wereld."

In een tweede editie van de *Amsterdamsche Courant*, komt het volgende voor:

»Even voor het afdrukken dezer Tweede Editie ontvangen wij de volgende telegrafische dépêche uit Weenen, dd. heden:

»Uit Konstantinopel wordt van 21 Nov. gemeld dat de nieuwe Fransche gezant, generaal Baraguay d'Hilliers, op bijzonder plegtige wijze door den Sultan is ontvangen. De generaal heeft in een aanspraak tot Abdul-Medjid zich voor het behoud des vredes verklaard, mits die kan worden verkregen met behoud van de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van het Ottomanische rijk. In het antwoord dat de Sultan gaf, heeft deze bij herhaling zijnen eisch tot ontruiming der Donau-vorstendomm door de Russen te kennen gegeven.

»In de Zwarte Zee kruisen zes Engelsche en Fransche stoomschepen."

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant:*

De Utrechtsche hoogleeraar Mulder, die in zijne brochure over *de Voeding in Nederland in verband met den Volksgeest*, zoo zeer het gebruik van vleesch aanbeveelt, is geheel homogeen met hen, die afschaffing van den accijns op het geslagt aanbevelen, vooral om den middelstand te gerieven. Op pag. 9 van gemelde brochure leest men:

„Eene andere bron van nadeel voor ligchaam en voor geest kan in het gebruikte vaste voedsel gelegen zijn. Het is dit punt, hetwelk ik thans nader wenschte te behandelen; het heeft vooral betrekking op de armen en den middelstand, maar is daarom niet minder onzer belangstelling waardig. In eenen krachtigen middelstand toch is in het algemeen de kracht eener natie gelegen. Hij maakt niet alleen de grootste massa uit, maar uit denzelven komen ook de nijveren, de werkzamen, de arbeidenden te voorschijn. De middelstand is de massa van het Nederlandsche volk."

In de voorrede van dit aangehaalde werkje, waarin hij beweert, dat eene onbekende stem in ons binnenste ons evenzeer drijft naar het vleesch, als de koe gedreven wordt naar gras, leest men:

„In de volgende bladzijden vindt men eene der vele oorzaken aangewezen, waardoor de middelstand en de geringe klasse in Nederland in onze dagen die veerkracht niet bezitten, waarvoor zij vatbaar zijn. Mogten de opmerkingen, hierin bevat niet geheel vruchteloos wezen! Men vindt er reeds van gesproken in een blaadje, mij voor een paar jaar van eene onbekende hand toegezonden: *het Nederlandsche volkskarkter, tegenover de Graanwet en de wetten op het geslagt en gemaal*, en voor 17 jaren werd deze zaak in N°. 9 van het *Handelsblad* reeds ter sprake gebragt. Niemand, die doordenkt, kan haar voor onbeduidend houden; niemand, die zijn voedsel regelen kan naar de behoefte van zijn ligchaam en zijnen smaak, zal het beneden zich achten, om naar zijn vermogen te helpen bevorderen, wat pligt is voor het gansche Nederlandsche volk."

Zietdaar het oordeel van een man, die bij de geneeskundigen zoo wel hier te lande als buiten 's lands, de hoogste achting geniet.

Wij bevelen de heeren anti revolutionnairen zeer de lezing van dit werkje aan; zij zullen dan zien, dat de populariteit van het voorstel der negen leden op andere gronden rust, dan op den volkswaan van den dag; zij zullen dan ook den moreelen invloed van het voedsel leeren kennen.

Bij de plaatselijke cholera-kommissie alhier zijn op 30 November aangegeven 1 lijder en *geen* overleden.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, is op 28 November aangegeven: *geene* cholera-lijder.

Te Delft is van 23 tot 25 Nov. bijgekomen 1 choleralijder, overleden *geen*, hersteld 7, blijvende er in behandeling 8.

Sedert den 19den dezer maand zijn te Utrecht vier cholera-gevallen aangegeven.

Te Raamsdonk waar de cholera vele slagtoffers gemaakt heeft, en zoo veel schrik verwekte, schijnt zij thans geweken.

De arrond.-regtbank (tweede kamer) te Amsterdam, heeft in de vorige week de volgende beslissing gegeven in eene procedure, betreffende tijdhandel in fondsen:

»Overwegend in regten, dat een verkoop van fondsen op tijd, per se geen spel of weddingschap daarstelt, doch dan alleen zou zijn verboden, indien zij tusschen partijen ware aangegaan, om het verschil der beursprijzen te verrekenen, of met andere woorden op de onzekere daling of rijzing van den koers te spekuleren; dat het doelmatig en noodzakelijk is, den gedaagde tot het leveren van bewijs toe te laten. Beveelt den gedaagde door alle middelen regtens ook door getuigen te bewijzen, dat de ten processe quæstieuse overeenkomsten door partijen aangegaan, ten grondslag hadden eene spekulatie op de rijzing of daling der effekten en werkelijk alleen ten doel hadden de *rescontre* of de verrekening en de betaling van het surplus, enz.

Z. M. heeft vergunning verleend:

1°. aan het gemeentebestuur van Veendam, tot aanleg van een grindweg, leidende van de scheiding met de gemeente Wildervank, langs het Westerdiep over Muntendam, aansluitende aan den aldaar bestaanden provincialen kunstweg, en langs het Oosterdiep tot de Medemerklap, en verder naar Muntendam;

2°. aan het gemeentebestuur van Meeden, tot aanleg van een grindweg van de Medemerklap, over Meeden en Westerlee, tot den weg van Scheemda naar Winschoten bij de Kloosterstil.

Do *vierde* verkooping van gronden van den Haarlemmermeer-polder heeft op den 29sten November jl. te Lisse plaats gehad. Van de 730,61 bunders in veiling gebragt, zijn 583,65 bunders verkocht voor *f*244,900. De verkoop van 196,96 bunders is opgehouden.

Bij kon. besluit van 29 Nov. is besloten: 1°. in te stellen eene staats-kommissie, ten einde te onderzoeken welke maatregelen, met het oog op den tegenwoordigen toestand der slaven-bevolking in de kolonien en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen, door de regering kunnen en behooren te worden genomen; met opdragt aan die staats kommissie om van hare bevinding verslag te doen, onder bijvoeging van de voorstellen, waartoe dat onderzoek mogt aanleiding geven; 2°. te benoemen: *a*. tot voorzitter derzelve kommissie den heer J. C. Baud, oud-minister van kolonien, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal; *b*. tot leden, de heeren: J. C. Rijk, oud-minister van marine, oud gouverneur-generaal der Nederl. West-Indische bezittingen, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal; Mr. G. Groen van Prinsterer, staatsraad in buitengewone dienst, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal: Mr. J. Heemskerk Bzn., lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; R. F. baron van Raders, oud-gouverneur van Suriname; R. H. Esser, oud-gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden; Mr. P. Fiers Smeding, oud-president van het geregtshof van Suriname; Mr. A. Brugmans, advokaat te Amsterdam; en G. C. Bosch Reitz, koopman te Amsterdam.

De lijst van personen, die bij de vervulling der vacature in de Algemeene Rekenkamer, ontstaan door het overlijden van Mr. S. P. van Idsinga, in aanmerking wenschen te komen, bevat de volgende namen: Jhr. Mr, W. G. Hovy, te Zwolle; Mr. E. G. Lagemans, te 's Gravenhage; H. M. van Eijk, te Amsterdam; H. J. de Meijer, te 's Gravenhage; W. F. baron van Reede van Oudshoorn, te Rotterdam; J. J. A. Creijghton, te Middelburg; Mr. A. M. de Rouville, te Brielle; L. van den Bosch, te 's Gravenhage; Mr. L. H. Verboom, Baron van Reede van Oudshoorn, te Oudshoorn; Mr. R. A. Baron van Hoëvell, te 's Gravenhage; L. I. Pfister, te 's Gravenhage; P. J. Bachiene, te Hontenisse, U. G Schilthuis Jz., te Groningen; D. J. den Beer Poortugael, te Delft; W. H. A. van Hanswijk, te Arnhem; A. F. L. Bichon van IJsselmonde, te Hillegersberg; Mr. T. W. Baron van Zuylen van Nievelt, te Sas van Gent; Jhr. H. J. Engelbert van Bevervoorde, te 's Gravenhage; J. H. Commijs, te 's Gravenhage; G. Meinesz, te Groningen; Mr. H. Baron Collot d'Escury, te 's Gravenhage; T. E. A. Baron van Ittersum, te 's Gravenhage; Mr. G. H. de Ranitz, te Groningen; P. C G. Guyot, te 's Gravenhage; Mr. W. J. Huygens, te Naaldwijk; J. A. van der Goes, te Naaldwijk; J. H. Padtberg, te 's Gravenhage; Jhr. W. F. de Mauregnault, te Naaldwijk; L. van Tengnagell de Raad, te 's Hertogenbosch.

Voor eenigen tijd hebben wij gemeld, dat aan de heeren J. J. van Leeuwen, H. van den Berg en M. van den Berg, concessie was verleend tot het in geregelde vaart brengen van eene schroef-stoomboot tusschen de rezidentie en deze stad en tusschen liggende plaatsen. Het daartoe bestemde vaartuig is dezer dagen uit Mainz, waar het vervaardigd is, voor de stad aangekomen. Het is niet grooter dan een gewone ijzeren trekschuit en ingerigt om onder de bruggen gemakkelijk te kunnen doorvaren. Langs het geheele dek is met dunne ijzeren kettingen eene soort van verschansing of hekwerk aangebragt, waardoor de reizigers die zich bovenop bevinden, beveiligd zijn van in het water te vallen. Van binnen is het bootje afgedeeld in twee kajuiten, uiterst gemakkelijk en netjes en meer ruimte bevattende dan men oppervlakkig zou vermoeden.

Naar wij vernemen zal aanstaanden Donderdag met dit overigens zeer fraaije vaartuigje, eene proef op de Maas genomen worden.

Later (de dag is niet bepaald) zal er eene eigenlijke proefvaart naar 's Hage plaats hebben, waarbij Gedeputeerde Staten dezer provincie, de betrokken polderbesturen, de ingenieur van den waterstaat enz. zullen tegenwoordig zijn.

Zijn wij wel ingelicht, dan zal men als dienst een aanvang heeft genomen, met dit sierlijke bootje, voor 60 cents in de eerste en voor 40 cents in de tweede kajuit, hoogst gemakkelijk en spoedig naar de residentie kunnen reizen.

In de zitting van den gemeenteraad van 's Hage is op den 29 November met algemeene stemmen, met uitzondering alleen van die van den heer Varkevisser, na diskussie *aangenomen* het voorstel van den heer Pinto, ondersteund door de heeren van der Duyn Gazel, strekkende dat de Raad zich bij adres wende Z. M den Koning en de beide Kamers der Staten-Generaal, ten einde te verkrijgen opheffing van de be... lingen, die eene vrije uitoefening der visscherij in ... weg staan; en is aan de heeren voorstellers opgedragen het ontwerpen van een zoodanig adres, dat in de ... gende vergadering zal worden behandeld.

Den 26 dezer is te Utrecht overleden de luitenant-generaal F. Knotzer, lid van het Hoog militair geregtshof, enz.

Uit vele gemeenten in Noordbrabant en uit Snee... zijn adressen van adhæsie aan het voorstel der ne... leden van de Tweede Kamer verzonden. (Wij ... ren, voor zooveel noodig, dat een vroeger adres ... laatstgenoemde stad, in zijn geheel in ons Nommer van den 8sten November medegedeeld, door 230 kiesge... tigden geteekend, aan Z. M. den Koning gerigt ... en strekte, om de afschaffing van alle lands- en ge... meente accijnsen op gemaal, geslagt en brandstof ... vervanging daarvan door eene inkomsten belasting te ... zoeken).

Ook te Groningen cirkuleert een adres van ad... en in Zuid-Beveland een, strekkende om de afschaffing van den accijns op het geslagt te verzoeken.

— Aan een onlangs bij de regering ingekomen rap... port van den gouverneur der Moluksche Eilanden, be... trekkelijk eene inspektie reize naar Banda, worden ... volgende bijzonderheden ontleend:

Op Groot Banda hadden de notenmuskaatboomen ... de aardbeving slechts onbeduidend geleden. — S... de laatste inspektie waren, met betrekking tot de ... verheid der gronden en boomen, vele verbeteringen ... stand gekomen. — Aan uitkap van oude en aan... van nieuwe boomen was nog weinig verrigt, daar ... tegenstaande den aanvoer van vrije huurlingen, er ... nog gebrek aan werkvolk bestond; bovendien ha... de gewone werkzaamheden door de aardbeving ge... daar de perkeigenaren hun volk gedurende eenige ... den hadden moeten bezigen tot opruiming der inge... rookkombuizen, slavenvertrekken, enz. — Alge... werden klagten aangeheven over de luiheid en de ... wil der vrije huurlingen.

De perken op het eiland Poeloe Aij werden ... bezocht. — Het terrein was hier vlakker dan op ... Banda, waaraan het meerder produkt der notenbo... moet worden toegeschreven.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, 1 *December*.

In deze zitting zijn weder eenige adressen ingekomen ... het bekende voorstel der negen leden, die aan de kom... zijn verzonden.

De Kamer is overgegaan tot de verkiezing van drie ka... daten tot vervulling der opengevallene betrekking van lid ... Algemeene Rekenkamer. Bij de vierde stemming is me... stemmen tot 1e kandidaat verkozen de heer P. J. Bach... oud lid der Tweede Kamer; tot tweede kandidaat bij de ... stemming met 30 stemmen de heer Pfister; de heer v. ... bekwam er 32.

BUITENLANDSCHE BERIGTE...

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 November. Alle bladen die met het gou... vernement in eenige betrekking staan, blijven steeds ... oorlogzuchtigen toon voeren.

Vier Engelsche fregatten, waarvan een de admi... vlag voerde, moesten den 16den November de Zw... Zee binnen stevenen om de Europeesche kust tot ... Varna in het oog te houden. Vier Fransche freg... onder den admiraal Hamelin zouden met gelijk doel ... Trebizonde gaan. Het schijnt dan ook bevestigd te w... den dat de vier Engelsche fregatten zich naar de ... ding van den Sulina begeven hebben, waar men ... last der Russen eenige met graan bevrachte schepen ... aangehouden.

Men wil dat de Sultan veel vroeger naar Adrian... zal vertrekken dan er is aangekondigd. Reeds zijn ... bevelen uitgevaardigd, om spoed te maken met de ... bereidselen, en vooral om de gebouwen in orde te ... gen, welke de Sultan in onderscheidene steden ... betrekken, daar hij zich beurtelings te Adrianopel ... Schumla, te Widdin en Roustuck zal ophouden.

De generaal Baraguay-d'Hilliers is den 15 te Kon... tinopel gekomen, en heeft onmiddellijk, maar incogni... een bezoek afgelegd bij den heer de la Cour. H... heeft hij aan de Verhevene Porte verzocht den dag ... audientie te willen bepalen.

— Bij het vernemen van de tijding der schitterende ... zegepraal, door Omar-Pacha bij Oltenitza behaald, ... de Sultan dien veldheer een eigenhandigen brief ... schreven, hem verzoekende, als bewijs van erkente...

lievelingspaard wel te willen aannemen. Dit paard uitgerust met het rijkste harnachement aan den Turkschen generaal gezonden. Arab-Agha, die bij Oltenitza een Russisch generaal met een kanonschot heeft gedood, is op het slagveld door Omar-Pacha benoemd tot Grootmeester der artillerie. De minister van Oorlog heeft hem bevorderd tot den rang van kommandant, en door den Sultan is hij benoemd tot luitenant-kolonel.

De Minister van oorlog heeft Mehemed-Ruschidi-Pacha, opperbevelhebber der keizerlijke lijfwachten order gegeven om zich naar de Turksch-Russische grenzen van Asië te begeven om het oog te houden op de militaire operatien, en de hem noodig voorkomende maatregelen te nemen.

Den 15 November liep er te Konstantinopel een nieuw gerucht, dat het Turksche bewind een komplot op het spoor was, hetwelk zou bestaan uit een genootschap van orthodoxe Grieken, onder den invloed van Rusland. Reeds zouden er talrijke arrestatiën hebben plaats gehad, en verzekert men dat de hoofdleiders alle in handen der justitie zijn.

In de berigten die door het *Journal des Debats* uit grond van correspondentien uit Weenen en Berlijn worden medegedeeld, leert men de bevestiging van al hetgeen vroeger reeds van onderscheiden kanten is vermeld, zoowel betreffende het oorlogstooneel als aangaande den staat der onderhandelingen. Ten opzigte van deze laatste wordt gemeld dat een ontwerp tot schikking hetwelk door Oostenrijk aan de andere mogendheden was aangeboden is verworpen, en dat dien ten gevolge door Frankrijk en Engeland aan Oostenrijk een nota is overhandigd, waarbij dit Gouvernement gedrongen wordt zich te verklaren omtrent zijne aangenomen onzijdigheid.

— Het bezoek door den hertog van Nemours aan den graaf van Chambord gebragt, wordt thans niet van zoo veel gewigt beschouwd, als voor eenigen tijd, wijl de hertogin van Orleans en haar zoon de graaf van Parijs aan al hetgeen op Frohnsdorff is besproken, ten eenemale vreemd zijn gebleven.

— In het officieel gedeelte van den *Moniteur* leest men dat de 2 December niet feestelijk herdacht zal worden, wijl de 15 Augustus het eenige officieele feest is.

— In Spanje blijft de toestand een dreigend aanzien behouden en men verwacht dat de Kamers zullen ontbonden worden, indien de oppositie blijft volhouden in de vijandige stelling, waarin zij zich tegenover het kabinet San Louis schijnt geplaatst te hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Nov. Het te Spithead vereenigde eskader der Britsche zeemagt is den 27 Nov. in zee gestoken. Naar luid van sommige berigten zou het zich tot voorbij Lissabon begeven.

In den *Times* leest men een betoog over den aard der toekomstige vredesonderhandeling tusschen Rusland en Turkije nu de vroeger gesloten traktaten door het feitelijk plegen van vijandelijkheden zijn geschonden: »Dat bestaande verdragen niet slechts geschorst maar vernietigd worden door het uitbreken van een oorlog, en dat zij daarmede voor altijd afgeschaft zijn tenzij een vredesverdrag ze in algemeene of meer bepaalde bewoordingen doet herleven, is een algemeen erkend en gevolgd beginsel van het volkenregt; inzonderheid geldt dit van verdragsbepalingen als die waarop Rusland vooral beriep, welke buitengewone voorregten en bevoorregtingen van bijzonderen aard bevatten; deze zijn vervallen zoodra de staat van oorlog aanvangt; en onder de politieke redenen die den Divan genoopt hebben het bestaan des rijks bij dit geschil op het spel te zetten, behoorde waarschijnlijk ook de overtuiging dat die verdragsbepalingen zooals zij door Rusland worden opgevat, doodelijk waren voor het hoog gezag des Sultans en derhalve moesten worden te niet gedaan; de Porte zal gewis nimmer in de vernieuwing harer bestaande verbindtenissen met Rusland toestemmen, tenzij de aangevangen oorlog haar gansch weerloos mogt maken. Hierin ligt de moeijelijkheid die waarschijnlijk het meest de vredesonderhandelingen belemmeren en de vijandelijkheden verlengen zal. De hoofdvraag onzes inziens is hetgeen Rusland eischt en welke voor de tusschenkomst der andere Europesche mogendheden regtmatigen grond oplevert, is of de afzonderlijke verdragen die tusschen Rusland en Turkije ten gevolge van vroegere oorlogen aangegaan zijn, aan Rusland eenig uitsluitend regt van bescherming over de Christelijke onderdanen der Porte gegeven hebben. Dit wordt door Rusland beweerd; daarentegen houdt de Porte vol dat de aan hare Christelijke onderdanen verleende voorregten door haar uit eigen beweging verleend en niet bij eenig volkenregtelijk verdrag bedongen of geregeld zijn; en de andere Europesche mogendheden beweren dat, indien er regtens een buitenlandsche invloed over de Christelijke onderdanen van Turkije bestaat, alle Christelijke mogendheden dien invloed moeten deelen

De poging van Rusland om de bij vorige verdragen verkregen voorregten uit te breiden, heeft geleid tot den breuk, en deze tot de vernietiging dier verdragen zelve. Intusschen hebben de andere mogendheden van Europa naauwer betrekkingen met de Porte aangegaan dan in de vorige eeuw, en meer belangstelling in de aangelegenheden der Christelijke bevolking van Turkije opgevat. Zoo werden wij in het geschil betrokken; en deel hebbende in het gevaar, mogen wij ook deel hebben in de toekomstige schikking, die aan Turkije den vrede en de onafhankelijkheid op geene andere wijze zal kunnen verzekeren dan door algemeene Europesche verbindtenissen te stellen in de plaats dier afzonderlijke vredesverdragen, door middel waarvan Rusland een uitsluitenden en verwoestenden invloed over het Turksche rijk zocht te verkrijgen."

»Wij moeten ons thans geheel toerusten voor meer krachtdadige maatregelen; zoo als het geschil staat, is er noch binnen noch buiten 's lands iets voor ons gouvernement te winnen door schijnbare aarzeling." Uit dit oogpunt wenscht de *Times* dat de westersche mogendheden zich bij een formeel verdrag onderling verbinden, om den vrede in het oosten te herstellen, en herinnert dat vroeger meermalen dergelijke verdragen aangegaan zijn en aan het doel beantwoord hebben; onder de aangehaalde voorbeelden is ook het drievoudig verdrag in 1688 tusschen Nederland, Pruissen en Engeland gesloten.

»Er zullen, naar wij hopen, weder onderhandelingen aangeknoopt worden; en men zegt dat er voorstellen gedaan zijn tot het houden eener konferentie van de zes mogendheden, Turkije en Rusland daaronder begrepen, die in het geschil betrokken zijn. Maar deze onderhandelingen zullen even weinig baten als de vroegere, indien zij niet voorafgegaan worden door eene onbewimpelde verklaring van de beginselen en de gedragslijn die de bemiddelende mogendheden willen volgen.

»Onzes erachtens moet het Britsche gouvernement aan het Parlement, wanneer het weder vergadert, niet alleen kunnen bewijzen dat het geen middel onbeproefd heeft gelaten om den algemeenen vrede te behouden; het moet ook kunnen verklaren dat Rusland, indien het den aangevangen oorlog voortzet, zal stuiten op de vereenigde kracht der Westersche mogendheden, welke dan ook de gevolgen daarvan voor Rusland en voor het overige van Europa mogen zijn."

»Welke ook de aard of de uitkomst zij van de onderhandelingen tot herstelling des vredes in het Oosten door de vereenigde bemoeijingen van Europa, het is niet bevreemdend dat de voorstellen, die den 9 Nov. te Konstantinopel aankwamen, door het Turksche gouvernement verworpen en voor dat geval door gezanten van Frankrijk en Engeland teruggenomen werden. De berigten van de door de Turksche troepen behaalde voordeelen hadden toen juist den strijdlust te Konstantinopel aangevuurd.

In een ander artikel laat de *Times* zich dus uit:

»De vrede kan alleen hersteld worden door den vereenigden invloed der groote mogendheden. Zijn ook de vereenigde eskaders van Engeland en Frankrijk gereed eene gewapende demonstratie in de Zwarte zee te doen wanneer geen ander middel baat, — eene bemiddeling van onzijdige mogendheden kan thans geene uitwerking meer hebben dan in geval zij plaats heeft met instemming der Duitsche mogendheden en geschraagd wordt door een eenparig besluit om de gezamenlijke beslissing te doen eerbiedigen.

»Wij hebben geene reden om te denken dat de mannen, die in Oostenrijk en in Pruissen aan het hoofd des bewinds staan, de graaf Buol en de heer von Manteuffel, de zwaarwigtige pligten niet beseffen, die in deze omstandigheden op hen rusten; noch is er grond om te vermoeden, dat zij vervangen zullen worden door staatslieden, die zich meer naar Ruslands invloed voegen. Het welbegrepen belang van Pruissen en van Oostenrijk moet hen nopen zich aan de zijde van Frankrijk en Engeland te scharen.

»Ware Pruissen gezind om vastberaden de houding aan te nemen, die zijne duurste belangen thans vorderen, het besluit dier mogendheid zou alleen reeds genoegzaam zijn, om de voortduring van den oorlog onmogelijk te maken.

»Men zegt dat Oostenrijk en Pruissen de toevlugt willen nemen tot eene verklaring dat zij onzijdig blijven. Is dat hun plan dan doen zij al wat in hun vermogen is om de bedoelingen van Rusland te bevorderen; weigerende als hun gewigt in de schaal des vredes te leggen, vergrooten zij het gevaar van een algemeenen oorlog. De bemiddeling die door het gezag van vier mogendheden aan de oorlogvoerende partijen zou kunnen worden opgedrongen, zal waarschijnlijk van de zijde van Frankrijk en Engeland alleen, maatregelen vorderen van krachtiger aard. Mogten dan Pruissen en Oostenrijk, ten gevalle der algemeene veiligheid, voor ditmaal eens een koen besluit nemen! Ware het overige van Europa inderdaad onderling vereenigd, dan zou een oorlog die door elk beschaafd volk verfoeid wordt, onmogelijk kunnen voortduren."

— Er is hier een gerucht verspreid, dat de Russen den Donau zijn overgestoken, en dat er in de Zwarte Zee tusschen de Turksche en Russische vloten een gevecht had plaats gehad. De beurs is op deze tijding sterk gedaald.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 1 December. De Tweede Kamer heeft gisteren den graaf v. Schwerin tot haren voorzitter gekozen met 136 stemmen; de prins van Hohenlohe vereenigde er 123 op zich.

KEULEN, 30 November. De professoren van het seminarie te Triëst hebben den Aartsbisschop van Freiburg een adres gezonden, waarin zij Z. H. hunne hoogachting, liefde en bewondering betuigen, waarmede zij doordrongen zijn bij den aanblik der waardigheid, en den apostolischen moed, die hij bij zijn hoogen ouderdom ten toon spreidt ter verdediging der kerk.

— M. Gladbach, 25 Nov. De gezamenlijke geestelijken van het dekenaat, waren heden alhier vereenigd tot het opstellen van een adres aan ZHW. den Aartsbisschop van Freiburg en het zamelen van bijdragen voor de met gebrek bedreigde geestelijken van dat Aarts-diocees.

— Siegen, 25 Nov. Ook van hier is een adres van *overeenstemming* den H.W. heer Aartsbisschop gezonden.

— Ousnabruk, 24 Nov. Een komité heeft zich te dezer stede gevormd tot het inzamelen van liefdegaven ter ondersteuning der aan hunnen Aartsbisschop gehoorzaam blijvende geestelijken.

— Keurhessen, 25 Nov. De Bisschop van Fulda heeft dd. 21 Nov. tot zijne onderhoorige geloovigen een mandement gerigt, waarin Z. Hoogw. hen tot het gebed aanspoort voor den in druk verkeerenden en bedreigden Aartsbisschop van Freiburg en diens geestelijken. Weshalve beveelt hij dat 1° tot nader bevel dagelijks in alle kerken na de H. Mis en op Zon- en Feestdagen na de predikatie, de voorspraak van de allerheiligste Maagd Maria, de H. H. Apostelen Petrus en Paulus en van den H. Bonifacius, den Apostel van Duitschland, zal worden afgesmeekt; 2° dat door alle Priesters in de H. Mis de Kollecta van den dag zal zijn het *Oratio Contra persecutores ecclesiæ*, en op feestdagen *1 cl. sub. un. claus.* moet worden bijgevoegd, en 3° dat het tegenwoordig mandement met toepasselijke toespraak van den kansel moet worden afgekondigd.

— Van Kassel 27 Nov. schrijft men, dat het door den Bisschop van Fulda uitgevaardigd mandement dien dag van den kansel is voorgelezen, en op de aanwezige geloovigen een diepen indruk gemaakt heeft.

— Baden, 26 Nov. Tegen enkele, hunnen pligtvergetende dekens en priesters is bereids een onderzoek ingesteld en, naar wij uit goede bron vernemen, is een deken, die verklaard had eerst dan den aartsbisschoppelijken last te vervullen, als de geëxkommuniceerde Burger daarop zijne handteekening had gesteld, van zijne waardigheid ontzet.

De geestelijken van het kapittel Waldshut, het dekenaat en eenige geestelijken van het kapittel Wernheim en Mülhausen hebben tot de groothertogelijke regering een adres gerigt, dat gedrukt van Heidelberg aan alle dekenaten van het Aartsdiocees gezonden is geworden, en waarbij door de geestelijken des lands nieuwe onderhandelingen worden verzocht tot herstelling van den vrede tusschen Kerk en Staat.

— Mannheim, 24 Nov. Hier wordt op de geestelijken een waakzaam oog gehouden. Vreemde geestelijken worden gewaarschuwd zich van behoorlijke passen te voorzien, waarin als bijzonder kenmerk dient te worden aangegeven dat zij geen jezuiten zijn. Eenige dagen geleden werd bijna ZHW. de bisschop Arnoldi van Trier ten gevolge daarvan voor de policie gebragt. Eenen geestelijke van zijn gevolg die geen pas had gebeurde zulks. Slechts de naam van ZHW. den Bisschop deed de gendarmen eerbiedig terugtreden.

— Van den Tauber. Het in het *D. Bbl.* vermelde, nopens het gebeurde alhier, moet verbeterd worden, daar bij vergissing is gezegd, dat het volk gedeeltelijk met geweld zijn gevangen genomen geestelijken bevrijdde. Wel is waar was het voor de gevangenis te Gerlachsheim verzamelde volk voornemens zijnen geestelijke te bevrijden, maar de vreedzame woorden door dezen tot hen gesproken deden hen er van af zien.

— Van den Badenschen Opper Rhijn, 26 Nov. Hoe krachtig de herderlijke brief van den Aartsbisschop van Freiburg op de gemoederen werkt, bewijst de omstandigheid, dat de landlieden van verschillende plaatsen van het Zwarte-Woud, die met dorschvlegels gewapend, de gevangenneming van hunne geestelijken wilden beletten, door de enkele vermaningen in dien brief vervat, hun opzet lieten varen.

— Freiburg, 26 Nov. Den Hoogw. Heer Aartsbisschop van Freiburg die tegen de verdrijving der Jezuiten uit Baden geprotesteerd heeft, is het volgenden antwoord op Z. Hw. schrijven van 19 dezer maand gezonden door het ministerie van Binnenlandsche Zaken:

»Karlsruhe, 23 Nov. 1853. De reden die ons genoopt heeft de te Freiburg aanwezige leden van het Genootschap van Jezus een langer verblijf te dier stede te ontzeggen bestaat vooreerst hierin, dat wij uit eene

verklaring onlangs door een der leden van dat genootschap aan den stads direkteur Burger afgelegd, besluiten moeten, dat de genoemde geestelijke orde voornemens was zich voor altijd te Freiburg te vestigen, zonder daartoe alvorens de volgens 's lands wetten vereischte vergunning verkregen te hebben. Daar wij nu in 't algemeen bedenkingen moeten maken om vreemdelingen die derwijze de staatswetten in acht nemen, eene vestiging te veroorloven, even zoo kunnen wij daartoe wat bijzonder betreft de tegenwoordige gesteldheid, daarin volstrekt niet bewilligen. De eenige borgstelling die wij voor het gedrag van vreemde geestelijken hebben, bestaat namelijk in het vertrouwen van het door Uwe Excellentie over hen te houden toezigt. Dat vertrouwen is echter helaas! in den laatsten tijd door vijandige handelingen tegen den Staat derwijze gestoord, dat wij er niet toe kunnen overgaan in het vervolg zulk eene vestiging te gedoogen."

(get.) WECHMAR."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 December.

BEVALLEN (28 Nov.): K. D. Tijl, geb. Rademaker, Z. — (29 Nov.): C. J. Eekhoff, geb. Wittenberg, Z. - J. M. van Oldenbarnevelt, geb. Lodeesen, D. - M. M. E. Krumer, geb. Brandt, D. - M. Molenpage, geb. van Brummelen, Z.

OVERLEDEN (27 Nov.): C. Wrede, geb. de Jongh, 35 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{9}{16}$	Livorno	2/m.	f 38⅝
»	zigt	» $56\frac{1}{16}$	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.85
»	½/m.	» 55⅜	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 41	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		» ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		30 NOV. 4½ u. gebl.	1 DEC. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61¼	61⅛	a	61¼	61⅛
Dito Dito	3 »	$73\frac{5}{16}$	73½	»	$73\frac{3}{16}$	
Dito Dito	4 »	92¼	92	»	92¼	$92\frac{1}{16}$
O. I. Leening 1844	4 »			»		
Amortis. Syndic.	3½ »			»		
Handel-Maatschappij	4½ »	127		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	» »			»		
Aand. Holl. S. M.				»		
Obligatien	» »			»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »			»		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »			»		
SPANJE Nieuwe	1 »	$21\frac{7}{16}$	$21\frac{5}{16}$	»	21⅜	
Dito	3 »	45½	45⅜	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	40¾	40¾	»		
Coup. Bewijzen		$5\frac{7}{16}$	$5\frac{5}{16}$	»	5⅜	
Amortisable Schuld	»			»		
PORTUGAL te Londen	5 »	$36\frac{7}{16}$	35⅝	»	35⅞	$35\frac{13}{16}$
Dito uitgestelde	»			»		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104	103⅞	»	104	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	102½	102½	»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »		94¼	»		
Dito	4½ »	95	94⅞	»		
Dito bij *Hope*	4 »	89¼	89⅛	»	89¼	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »		87½	»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »			»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »		69	»		
Cert. van dito	» »			»		
POLEN, Certifikaten	4 »	81⅝		»		
Dito Aand. à fl. 500		158¼		»		
Dito met Lot. » 300				»		
AMERIKA, Bank-Actiën		$4\frac{1}{16}$	4	»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	f			»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$75\frac{11}{16}$	75½	»	$75\frac{11}{16}$	
Dito 1852	» »			»		
Dito 1847	2½ »	$39\frac{1}{16}$	$38\frac{15}{16}$	»	39	
Dito 1851	2½ »	$39\frac{1}{16}$	38⅞	»	39	
Dito 1849	5 »	90	89⅞	»	90	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »			»		
Dito	4 »			»		
Letter B	5 »	90	89⅞	»	90	
Aand. met Loting fl. 500	f			»		
Nieuwe dito » 250	»			»		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt	98⅝		»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	94¾		»		
Dito Leening 1843	5 »	95		»		
[illegible]	4½ »	69	68¾	»		
[illegible] Nieuwe	3 »	$23\frac{1}{16}$	$22\frac{13}{16}$	»	22⅞	
[illegible] 100	3½ »			»		
[illegible] 100	2 »	18¾		»		
Dito [illegible]		$7\frac{3}{16}$	7¼	»		
ECUADOR à [illegible]	»			»		
Mexiko [illegible]						

Over het [illegible] waren de [illegible] zoo wel van Hollandsche als vreemde effekten onder den invloed van eenige verkooporders zeer gedrukt; [illegible] welke ¾ lager sluiten op het lager Londensch [illegible] welke achteruitgang toe te schrijven is aan eene [illegible] beweging, welke in Lissabon moet plaats [illegible] volgens luiden eener telegr. dépêche.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt, Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝, 1840, 1842 4½ pc. 96⅛; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21⅛; Binnenl. 3 pc. 41⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79½.

PARIJS, 30 Nov. Fransche 3 pc. 74.10; 4½ pc. 99 95; Spanje 3 pc. Binnenl. 41¾; id. 1 pc. 21¾; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 94⅛.

LONDEN, 30 Nov. Cons. kont. 94⅝ a —; op tijd 94⅝ a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 95 a 97; Den. 3 pc 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5 a 5¼; Gren. 20 a 20½, Uitgest. 7¾ a 8; Mexiko Nieuwe 24¾ a —; Peru 4½ pc. N. 71½ a 72½; Uitgest. 50 a 51; Rusl. 1822 5 pc. 111½ a 112½, (N.) 4½ pc. 98 a 99; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 40¼ a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅞ a —; 3 pc. 45½ a —; Coup. cert. 5¼ a 5½; Passive 4⅜ a 4⅛; Holl. 2½ pc. 63¾ a 64¼; id. 4 pc. 95¼ a 95¾; Venez. — a —; Uitg. — a —; Wissel op Amst. f 11.14; 3/m. 11.16¼; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 30 Nov. Met. 5 pc. 92⅝; Bank-Aktien 1328; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.19, Zilver 15½.

BERLIJN, 29 Nov. Pruissen 3½ pc. 90½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 92¾; Pools. 4 pc. 86; Loten fl. 500 88¼; Oost. Met. 5 pc. 80⅝; Amsterdam zigt 142⅛, id. 2/m. 141⅛.

HAMBURG, 29 Nov. Amst. Cert. 101; Den. 3 pc. 79; 5 pc. 97; Oostenrijk Met. 5 pc. 91; Spanje 1—3 pc. 20¼; Binnenl 3 pCt. 38¼; Mexiko 19.

FRANKFORT, 30 Nov. Met. 5 pCt. 78⅛, W. Bank-Aktiën 1328; W. Loten fl. 250, —; Spanje 1 pCt. 21½; id. 3 pCt. 40¾; Wissel op Weenen 102.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 25,43	a —	Pruissische	f 34⅝	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,60	,, —	Hamb. Russ.	57	,, —
Eng. Russen	—,—	,, —	Russ. in Z. R.	$37\frac{3}{16}$	,, —
Fransche	56	,, —	,, Pap. ,,	—	,, —
Belgische	56	,, —	Pools. in Fl.	27⅛	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70 a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,70 »	11,80
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40 »	9,50
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	10 a	10½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk f 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74 »	1,77
Zilver 1000 à 980	f —,— a	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 30 Nov. *Graanmarkt.* Schoon heden weinig zaken werden gedaan, was echter de strekking algemeen iets beter in Tarwe en Rogge.

Rijst. 1000 zak Arracan *uncleaned* voor export en 500 id. gepelde gedaan.

Suiker. Ruwe. Men heeft ons den verkoop berigt van 348 kist Havana. *Geraffineerd.* Verkocht 20,000 kil. R B A om te stampen.

LONDEN, 29 Nov. *Suiker.* Vreemde. Ferm zonder handel. *Geraffineerd.* Gestampte blijven willig voor export met gesouteneerde prijzen.

Koffij. Verkocht 1500 balen Ceylon Native van 47 s. tot 47 s. 6 d. Plantage tot volle prijzen.

Thee. De berigten pr. Overland-Mail ontvangen, hebben de markt gesouteneerd en men heeft grif gekocht. Gemeene Congo noteert men 1 s. 3 d. tot 1 s. 3½ d.

Rijst. Madras bij voortduring gevraagd van 13 s. 3 d. tot 14 s. Bengaalsch kalm van 14 s. 3 d. tot 15 s. 6 d.

Graanmarkt. In de laatste acht dagen is in Tarwe weinig omgegaan, en de neiging was algemeen ten voordeele der koopers, daar meer Graan werd aangeboden; de gesteldheid zal waarschijnlijk tot Kersmis duren.

Voor zeilende ladingen vroeg men de volle prijzen, waardoor geen aanzienlijke zaken gedaan zijn.

LIVERPOOL, 28 Nov. *Katoen.* Loome markt zonder prijsverandering. Verkocht 6000 balen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Nov. R. L. Schaap, Maria Johanna, Suriname. - G. Inglin, Themis, Odessa — Gisteren nog: A. Zeylinga, Agatha, Livorno.

UITGEZEILD:

HELVOET, 30 Nov. J. F. Meijer, Arnold Böninger, Brouwershaven en Baltimore, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Vier Gebroeders, van der Meulen. 777 kann. Suiker, O. I. Maatschappij van Adm. ed Lijfrenten; 292 kann. dito, 1175 b Bindr. L. Bienfait, 268 k. Droog, Boissevain en Kooij; 137 v. Gom Dammar, Cramerus en Comp. 1047 b. Koffij, Orders.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 December in lading naar:

[illegible] A. Baudtin, Urania.

AMSTERDAM, 28 Nov. vertrokken:

Frankf., Coblentz en Manheim	M. Crnnewald, Frankf. N°. 13 [illegible]
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	A. Adams, l'Esperance.
Rijnhoogte	ARNHEM 29 Nov. 0 el 66 duim. [illegible]
	KEULEN 28 „ 4 vt. 4 [illegible]

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' *ZOON*, C. A. VAN TOMPUT[illegible] geliefde Echtgenoote van

J. B. H. BAX.

ROTTERDAM, 30 November 1853.

Eene fatsoenlijke Weduwe, van middel[illegible] leeftijd; [illegible] de verzorging van drie jonge kinderen en het be[illegible] eener huishouding op zich genomen hebbende, g[illegible] met 1°. Februarij e. k. door sterfgeval buiten be[illegible]king, en wenschte gaarne in eene zelfde betr[illegible] geplaatst te worden. Zij kan de beste getuigen p[illegible]ceeren. Hierop reflecteerenden gelieven zich met [illegible] opgaven te adresseren sub La. H. K. bij den Bo[illegible]delaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulin[illegible]

(3501) In eene gevestigde Industriëele ZAA[illegible] EENIG IN HAAR SOORT, welke zeer [illegible] winsten afwerp, vraagt men een' ASSOCIÉ, me[illegible] Kapitaal van TACHTIG MILLE.

Nadere informatiën pr. *franco* besloten brief [illegible] Lt. W. Bureau *Handelsblad*.

(3427) G. B. VAN GOOR te *Gouda*, debiteert [illegible] buitengewoon succes:

DE TWEEDE, VERMEERDERDE EN VERBETE[illegible] UITGAVE VAN

GIRARDIN'S

Scheikunde voor den Beschaafden Stand en [illegible] Fabrijkwezen.

Twee Deelen met 160 *tusschen den tekst gep[illegible] Houtsneêfiguren. Prijs* [illegible]

Beter dan vroeger zal de FABRIJKANT, de [illegible] WERKSMAN, ieder, die tot 's VOLKS INDUSTR[illegible] betrekking staat, hier een SCHEIKUNDIGEN [illegible] vinden, die hem den weg wijst en voorlicht bij [illegible] verschijnsel, dat zich in zijn beroep of bedrijf op[illegible] Ingelicht omtrent den aard der grondstoffen, di[illegible] bewerkt; bekend gemaakt met de schoone wetten [illegible] welke de natuur gehoorzaamt, zal ieder werkma[illegible] van zelf tot de oorzaak en het resultaat van zijn b[illegible] worden opgeleid. Door verstandige overtuiging ge[illegible] zal geene verouderde gewoonte hem langer in b[illegible] knellen; de reuzenschreden, die tot op de jonge[illegible] loopen jaren door onze naburen op den weg der Ind[illegible] zijn gedaan en waarmede hij hier wordt bekend ge[illegible] zullen zijne eerzucht opwekken en zijn welbegrep[illegible] lang zal hem een spoorslag wezen, om voor zich [illegible] de baan te openen en' daarop voordeel en roem [illegible] halen.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en bij alle Boe[illegible]delaren in het Rijk kan men Inteekenen op het volgende werk:

VOLLEDIG PRAKTISCH ONDER[illegible] over de **KATHOLIJKE GODSDIE[illegible] LEER**, tot gebruik bij de openbare Godsdie[illegible]feningen, als ook bijzonder geschikt voor een **H[illegible]SELIJK HANDBOEK**. Door K. ZWICK[illegible] D. T. Kanunnik en Lid van den Bisschoppelijk[illegible] te Regensburg. Volgens de Tweede verbeterde [illegible] meerderde uitgaaf, uit het Hoogduitsch vertaal[illegible] J. G. v. L......, K. Pr.

Dit werk bestaat in 13 deelen gr. 12°. De [illegible]naars ontvangen hetzelve tegen den uiterst goedkoop[illegible] van 90 cts. per deel. Twee deelen zien bereids [illegible] en het 3e zal spoedig volgen. Het eerste deel he[illegible] bladz., het tweede 508. Inhoud van 1e deel: [illegible] Eerste Hoofdstuk, over het Geloof, tot aan het [illegible]loofsartikel. 2e Deel: Vervolg van het eerste [illegible] over het Geloof, van het 2e tot het 12e Gelo[illegible] insluitend. Er zal door den Eerw. vertaler nog [illegible] deel gratis bijgevoegd worden, inhoudende een [illegible]betisch Inhouds-register. Taal en spelling is goe[illegible] duitsch.

Van denzelfden Vertaler zijn ook verkrijgb[illegible]

KORTE VROEGPREKEN voor alle [illegible] van het Katholijke Kerkjaar. Naar het Hoogdu[illegible] P. PAULS, 1 Deel 326 bladz. gr. 12°. Daar [illegible] dit werk een nadruk bestaat, heeft de Eerw. [illegible] hetzelve tegen den verminderden prijs van [illegible] gesteld.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker [illegible]